

clavice precioso. **D**omine mmi. Et voc

cola
mo
mas

to. **I**n la roandita. Et us

Et oro

xi

com

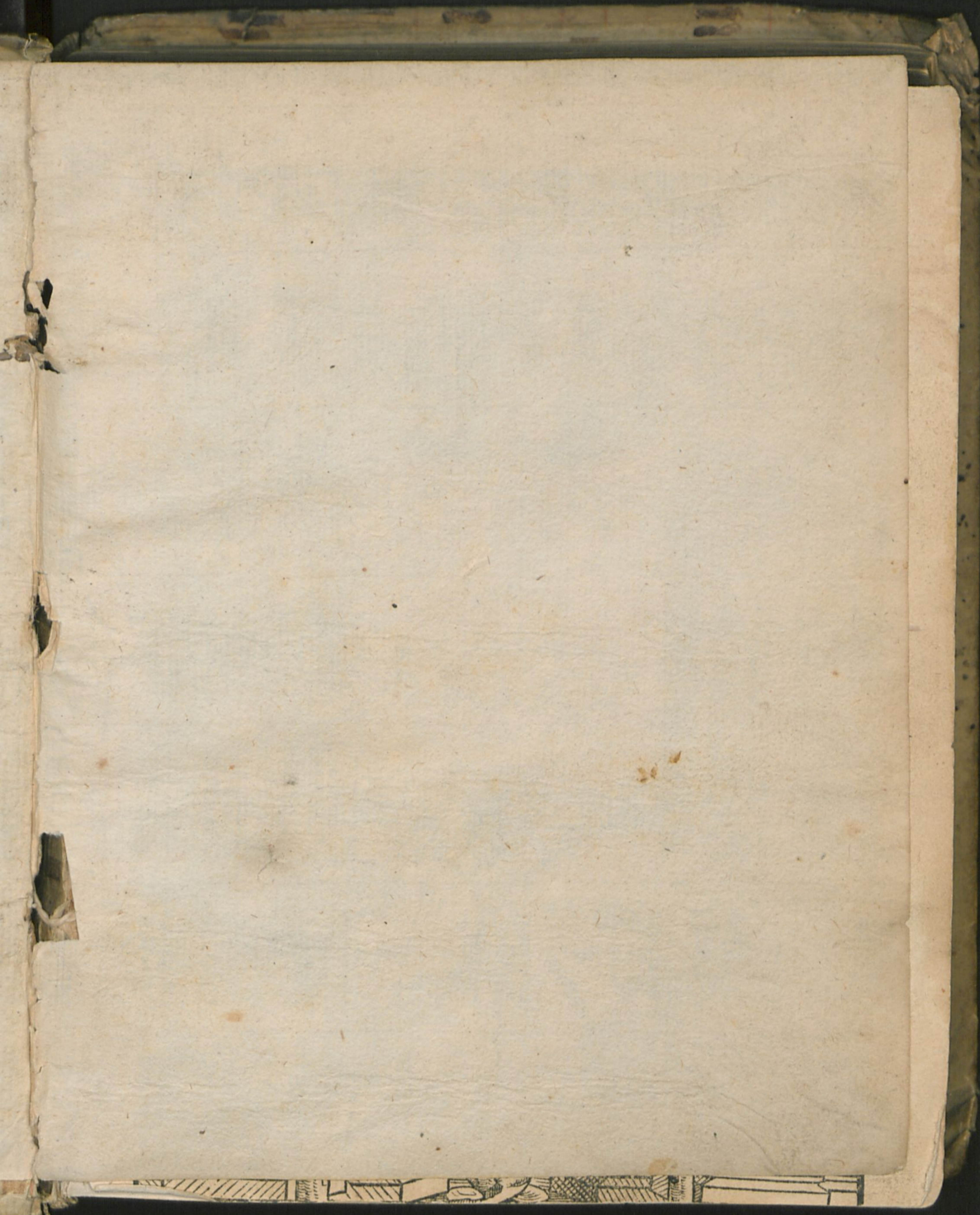
xiii

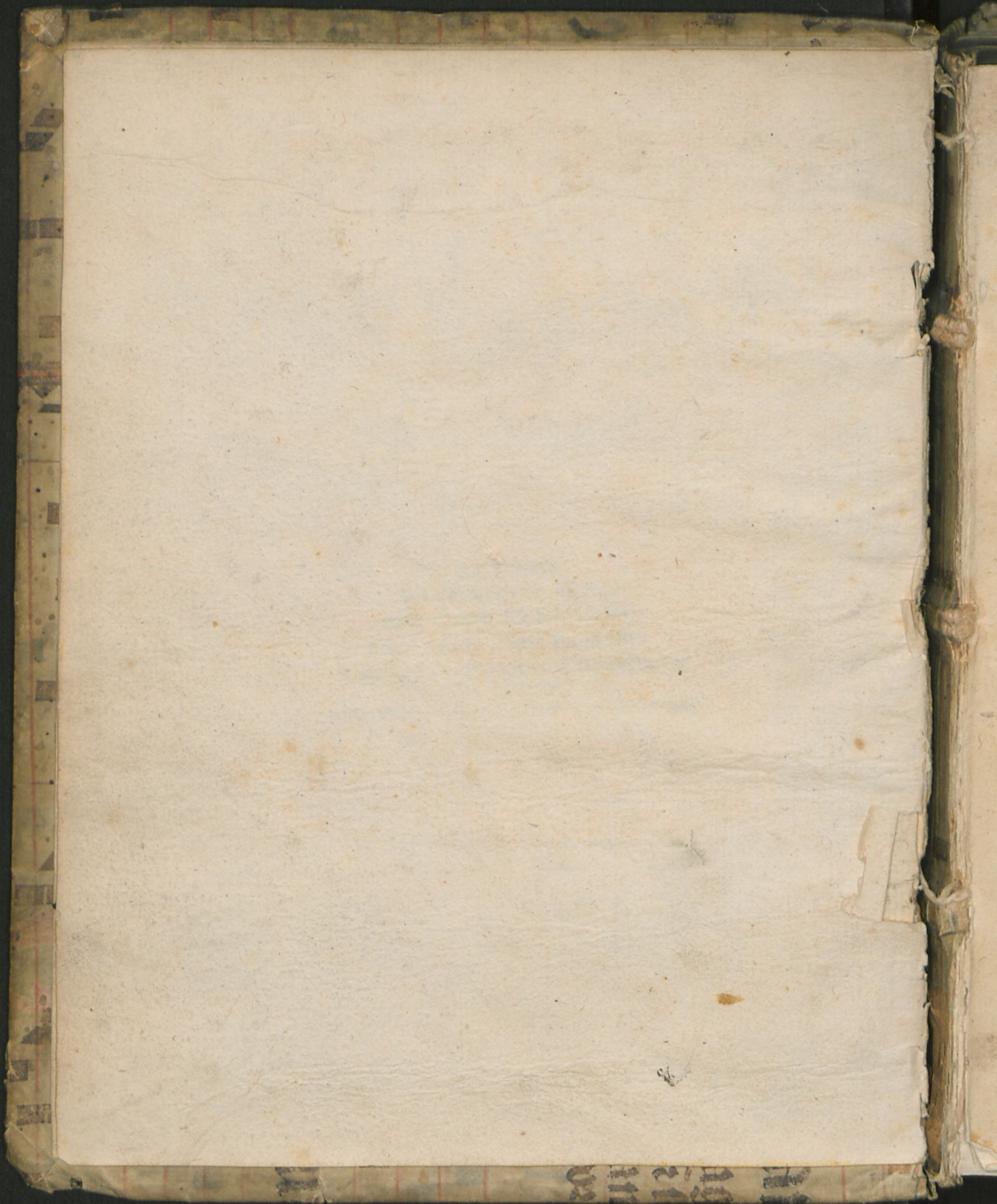
ot supmum. Et

EX LIBRIS
ILLVSTRISSIMI VIRI,
DN. DAN. LVDOLPHI,
LIB. BAR. de DANCKELMANN,
S. REG. MAI. BORVSS. CONSILIARII
STATVS INTIMI, cetera,
BIBLIOTHECÆ ACAD. FRIDERICIANÆ
TESTAMENTO RELICTIS.

Fd. 3.

ALIQVOT
NOMINA PROPRIA
Germanorum ad Priscam
Etymologiam re=
stituta.

PER QVENDAM AN=
tiquitatis studiosum.

VITEMBERGAE.
1537

LECTORIBVS S.

Exemplum dedi uobis, ut plura &
meliora faciatis. Valete.

ALIQVOT NO
MINA PROPRIA GERMANO-
RVM AD PRISCAM ETYMOLOGIAM.
RESTITVTA.

Nomina propria habentia olff seu ülf,
sunt uere Germanica.

Vt,

Rodolfus, a latinis corruptum est, Sed
Germanice dicitur, Rathulff, id est, consili-
um & auxilium, salus enim seu auxilium, di-
citur Hulff, Rat, consilium.

Lodolfus corrupte, Germanice dicitur
Luidhulff seu Leudhulff, Lude. u. Hollan-
dico uel leud Sueuica diphthongo significat
homines in plurali, Est igitur Leudhulff Græ-
ce Alexander.

Landolfus, Pro Landhulff, id est, terra-
rum salus seu regionis auxiliator.

Gangolfus, pro Ganghulff, prosperum
auxilium, quod procedat foeliciter, Et uerso
uocabulo idem dicitur Hulffgang, quod per
peram dicitur Vuolffgang, quasi lupum pro-
cedere dixeris, Venit hoc uitium ex lingua
Belgica, Quæ adhuc hodie uocales ita tor-

A ij

quet,

quet, Huolfgangus, cum Hulffgang uult dicere; quod aures imperitæ accipiunt quasi Vuolfgang. Vuolff enim Lupus est.

Arnulffus, pro Ehrnhulff, honoris auxilium, Qui iuuet & promoueat honesta & uirtutem, perpetuo enim Latini, A. scribunt & pronunciant, ubi Germani, E, seu diphthongum æ habent, & aspirationes omitunt.

Gandolfus, uidetur esse idem quod Gangolffus, uitiato g, per d.

Ulfarus, id est Hulffer, seu Helffer, Saluator, Auxiliator, Alexius, Iosua, Iesus Esdras &c.

Minulfus, absq; dubio, Meum auxilium, seu salus mea, Myn enim Saxonice, Meum significat. Inde Mynhulff.

Aistulphus, est Hasthulff, festinum auxilium, Hast Saxonice festinum, acrem, ardentem significat.

Agilulffus, qui est uel Eilhulff, id est, citum, uelox auxilium, Idem fere quod Hasthulff, Eil enim significat festinationem, celeritatem. Vel quod hodie extat in usu, Eitelhulff,

hulff, uitiose, Eitelvolff, q. d. plenum & merum auxilium.

Vuolfart, corruptissimum, pro Hulffrat est enim conuersum nomen, Rathulff, quem Rodolfum uocant, ut supra.

Adolphus, ualde deprauatum, Hatt hulff dici debet, Sic Latini regem Longobard. Athulffum uocant, Est autem, Hatto seu Hætto, idem quod pater. Vnde ad huc hodie in Hassia, pueri appellant patres suos Hatto, a Italico seu e crasso & diphthongato, Ita Hatthulff est pater auxilians seu saluans, Et credo, Chattos, quos nunc Hessos uocamus, Prisco uocabulo, Hattos, id est, patres, Et Hattiam, patriam appellatam esse. Sic Episcopus ille Babenbergensis Hatto, Et alius Otto, quod idem est, Nam Otto sine dubio, per Latinos omissa aspiratione (sicut alias fere semper faciunt) pro Hetto seu Hatto, deprauatum est, Ergo imperatores illi tres Ottones debent, Hatti appellari, Hatto post Hatto regnauit tertius Hatto.

Nec mirum est linguam ab imperitis depruari, Nam nos uicissim, regnante bar-

A ij

barie,

barbarie, Latinam linguam egregie corrup-
pimus. Eadem ignorantia credo corruptum
esse, ipsum capitale nomen nationis nostræ,
scilicet Germania, Verisimile est enim Latini
nos historicos falsos esse in litera H, & eam
pro G inspexisse & legisse, uel etiam auditu
non satis discreuisse, cum fortis aspiratio H,
propinquæ sonet, Literæ G, Igitur, Her-
manniam puto nostram Nationem olim di-
ctam. Sicut & ille præstantissimus Dux qui
Augusti legiones cecidit, perperam Arimi-
nus ab Italis dicitur, cum sit re-uera Herman,
ad huc hodie uulgatissimum nomen. Est au-
tem Herman, uir exercitus, seu dux belli.
Heer enim exercitus seu bellum est, unde di-
citur Heerfahrt, id est, expeditio bellica,
Inde Hermanni, Hermannia, id est, Bellico-
si, Bellicosa,

Idem uicium accidit nomini Segesto, qui
socer fuit Hermanni, scilicet pro hengest, cor-
rupta litera H in S. Nam ad huc durat no-
men cuiusdam ducis Angrinorum, apud
Germanos, Hertzog Hengst zu Engern.
Hengst enim significat Caballum uel equum
bellicum, ut Hengst idem fere sit quod E-
ques uel Philippus, puta uirum Equestrem.
Et Epis

Et Episcopus Coloniensis ad huc hodie se no-
minat Ducem Angrinorum, Hertzog zu En-
gern, male Angriuariorum scribunt Latini.
Et Anglia quasi Angria dicitur ab istis An-
gris seu Engern, unde & Anglia ad huc ma-
gna ex parte Saxoniam linguam habet.

Et alijs cogitandum relinquo, Num & il-
lud uocabulum Alemanni, Alemanni sit cor-
ruptum pro Adelman, Adelmania, sicut ego
suspicio.

OMNIA NOMINA HABENTIA

Brenn uel Bryn sunt Germanica.

Vt

Brenno uel Brynno, Dux Gallorum, con-
tra Romam, Et hodie frequentissimi usus
Brenno seu uerius Bryn, y Pythagorico uel
u. Hollandico, Inde Brunswig, seu Bryn-
suwig, id est, arx Brenni (ut loquuntur.

Item Brennburg, quod hodie per omnes
aulas profertur corrupte, Brandenburg,
Nam ipsi ciues eius urbis in Marchia ad huc
hodie appellant eam ciuitatem Brennburg,
id est castellum Breuni, nou Brandenburg.

Est autem Brynn seu Brenn (ut antiqua
carmina Heroum indicant) Galea praesertim
cristata seu cornuta, Ergo Brenno est Gale-
atius

atius. Et Brennburg uel Ducis Brenni ca-
stellum uel Brennorum ceu praesidium Ga-
leatorum & armatorum ad tutandam regi-
onem. Et scarabeus iste maiusculus, qui Ga-
leatus rubris cornibus, & alis testaceis arma-
tus, Husbrenner dicitur, in nostra regione.

Hiltebrand pro Heltbrenn, id est, gygas
& Heros brennorum, ceu Caput & Dux
eorum, Hodie Heubtman vber den reifigen
zeug, Helt enim Heroem, uelut Achillem
uel Hectorem significat.

Luitbrand Rex Longobardiae, pro Lut-
brenn, id est, hominum Galeatus, qui homi-
nes armis tutatur, diximus enim Luit, Lyt,
seu Sueuice leute, significare homines nume-
ro plurali.

Aisbrand Rex Longobard. pro Hus-
brenn, id est, domus tutor seu qui armis do-
mum & familiam tuetur, Huis seu Hus ac-
cento circumflexo Saxonice domum signifi-
cat.

Fuchsbrand, id est, Fusbrenn, Pedester
miles, tamen Galeatus, Et uidetur dici rela-
tiue ad Heltbrenn, quasi hic eques Galea-
tus, Hodie Heuptman vber das fusuolck
uel

uel Weibel, Ille pedes Galeatus sit, Fus enim circumflexe pedem significat, Vides ergo Brenn, bellicam & militarem uocem esse.

OMNIA NOMINA IN RICH
sunt Germanica.

Friderich, Pacificus, Salomo, Irenæus, Cæsar, Viridorix, Epedorix, quod per Longobardos iam Italicum factum est, siquidem & Itali, Ric uocant diuitem. Est autem Rick seu Rich (Sueuice Reich) diues, sic dicitur flumen piscosum, Fischrich, Terra fertilis, Kornrich, Pecuniosus, Geldrich.

Arrigis rex Longobard. Ehrich, hodie satis frequens nomen, id est, diues honoris, qui in magnis honoribus est.

Alaricus Rex Longob. quem nunc Olrich seu Ulrich dicimus. Sed uerius Allrich id est, omnibus abundans, Pantoplusios, Huldrich est aliud nomen uel fictum potius de nouo.

Attalaricus, Rex &c. pro Hattalrich, id est, pater per omnia diues.

Emerich, id est, Ymerrich, Semper diues, nunq̄ deficiens,

B

Dietrich

Hinrich, Hunc Iulius Cæsar uocat, Ver-
cingetorix. Sed scriptorum uitio confusis,
transpositis & corruptis literis, Voluit enim
Saxonicum illud, Hertoge Hinric scribere,
id est, Dux Henricus, Et postea scriptores
mutarunt H in V. & transposuerunt toge,
post Hin & geto fecerunt. Sed uox hodie
celeberrima satis conuincit codicum men-
das, Saxonice enim dicitur Hertoge Hinric
Sueuice, Hertzog Heinrich, Hertog seu
Hertzog, est idem quod dux, ab Heer, id
est, exercitu, & zog seu zihen, id est, ducere,
seu proficisci in bellum. Significat autem
Hinric id quod intus seu domi diues, seu
familiarum diues, multorum pater & guber-
nator, uelut, si Abraham Ebraica emulatio-
ne uelis dicere, patrem multarum scilicet fa-
miliarum.

Dietrich, Græce Theoderichus di-
citur, a Deud seu dūd, y Pythago-
rico uel v Hollandico, quo nomine dicun-
tur Germani, Deum nominasse, Et Histo-
rici per T scribunt Teut, uerum ipsa pronun-
ciatio ad huc durans, testatur, Deud esse, seu
dud,

dud, dicendum, Licet & ipse Cæsar semper
T. scribat, ubi D. pronuntiatum audiuit ex
ore Germanorum, ut infra dicitur. Ab hoc
Deud. dicimur nos Germani Deudisch, id
est, Deudici, sed Saxonica dialecto Dū-
disch, y Pythagorico seu v Belgico, Nam
in talibus omnibus uocabulis, spectanda est
Dialectos Saxonica, qua olim tota Germa-
nia est uita, Ita Germani a Deo suo nomen
sumpserunt, quem Deud seu Dūd appella-
uere, quēadmodum posterī eorū se Gottos
dixerunt a Got, id est, Deo, quem Gut uo-
cant etiam hodie, illi ipsi Goti, nempe Dani,
Suedi, &c. Sed tota Germania, Got, Nam
Goti fuerunt Germani, Sed quia tam Got
q̄ Gut, accentu circumflexo pronuntiat,ur,
factum est ut eosdem & Gætas per diphton
gon Historici appellent, Gut uero signifi-
cat, Bonus, bonum.

Et apparet hoc nomen Dūd manasse ex
Ebræo, Dod, quod significat auunculum,
amicum, amorem. Ita antiqui & primi pa-
tres Germanorum, Deum uoluerunt nomi-
nare, Dōd, Amicum, Amorem, auunculum,
quemadmodum Israelite eum Baal, id est,

B ij herum

herum, sponsum seu maritum uocabant.
Sed nec ipsum Græcum Theos longum dis-
sonat a uoce Deud seu dudisch, si pronuntia-
ris, Teuds seu Teudsch, neq̃ dubium est,
Deus Latinum, a Theos Græco uenire, siue
uoluerint. th. per d Raphessare siue Dag-
geffare, Nam aliq̃. T. Raphessant per th. aliq̃
per d. ita est magnus symbolismus inter istas
literas tenues, aspiratas & medias.

Inde nomen diminutuum Dödle, quem
Itali Totila uocant, Sed Germanis usitatiss-
imum Detzel, Ditzel, Dötzel, quia tz. muta-
nt Itali in tt. ut Hassia, Hattia, Hatti, Hesse-
si, seu Chatti. Non est dubium, quin Rex
Detzel uulgata lingua dictus sit, ille Tottila,
Nam Itali non scribunt Dezel, Sed Dot-
tel seu Tottila, Et sicut ille dixit, facete quis-
dem, sed uere, Itali & Galli, aliter scribunt,
q̃ loquuntur, Et aliter loquuntur q̃ senti-
ant, ita hic ore pronuntiant Dötzel, Et ta-
men scribunt Tottila, Pronuntiant Etzel &
scribunt Attila, pronuntiant Atzio, & scri-
bunt actio, pronuntiant lesere, asere, disere,
& scribunt legere, agere, dicere. Sed &
Franci nostri ad huc hodie uocant Död, pa-
trinum

trimum seu patrem spiritualem qui puerum
e Baptismo suscepit.

Hinc est ille Dydrich seu Dudrich di-
ues in Deo, Diuus, Diuinus, Et Theios Græ-
ce seu Eusebius, pius.

NOMINA IN VVICK ET ICH

sunt Germanica, Vt,

Vitigis Rex Longob. Sed recte VVita-
tich, hunc Cæsar, Diuitiacum uocat, VVita-
te autem Saxonice est prudentia seu peri-
tia, Inde VVittich prudens, peritus, corda-
tus.

Heddeuigis regina, Rectius, Hettouig
patris refugium, VVick enim Saxonibus
refugium significat, Inde Brynsuig, seu
Brunsuig, ut supra, Ita Osuig, Cosuig,
Herduig. Lodouicus, sed male, Lydes-
uig Saxonice seu Leuteuig Sueuice, id est
populi seu hominum refugium & solatium,
Hunc Cæsar, Lytaicum appellat, uolens
Saxonicum imitari, & a Italicum pro e cras-
so, Et .y. pro .v. Hollandico, usurpauit.
Hunc Galli crassissime nominant, Clodouæ
um inflata per guttur litera, L. & vvick in
ueus mutato. B ij Omnia.

OMNIA NOMINA IN VVALT
sunt Germanica. Vt

Osvvalt, rectius Hufvvalt, Gubernator
domus, præfectus, œconomus, qui nunc in
Aula uocatur Hofemeister, vvalt enim signi-
ficat potestatem magistratum uel gubernan-
di facultatem, Inde uox auspantium ali-
quid, Des vvalt Gott, Deus gubernet hoc.

Ehevvalt, syncopatum Ebald, Sed di-
cendū Hegevvalt, Qui potestatem uel offi-
cium custodiendi & seruandi habet, Hegen
enim significat, custodire, Inde nomen He-
ger, quem nunc Hoyer uitiose dicunt, id
est, Seruator, Custos, Seruatus latine, In
aula, Kemerer, Rentmeister. Sic agrum, pra-
tum, lignetum, sepibus circumscriptum, uo-
catur, gehegt, scilicet q̄ ab usu publico sepa-
ratum, custoditum est, Et consistorium, Tri-
bunal seu sacer Circulus (ut Homerus lo-
quitur) uocatur Gehegtebanck, gehegt ge-
richt &c.

Sebald, Sebaldus, Hoc est Seevvalt, ac-
centu circumflexo in prima est relative con-
trarium, Hegvvalt, Vt Seevvalt sit ille œco-
nomus, qui foras exportat, seminat, plan-
tat, arat, colit, terram, rus, hortum & alia.
Heg-

Hegvvalt, qui collecta, demessa, decerpta
recipiat, domum uehat, condat ac custodiat,
illum agricolam (Græce Georgium) hunc
promum dixeris.

VVilibald, Bilibald, rectius Vilevvalt,
id est, multis præfectus, multa gubernans,
quasi supremus uel maior gubernator, super
cæteros, Vel, enim accentu circumflexo Sa-
xonice multum significat. Aut a bonitate,
VVolvvalt, bene gubernans uelut ominus
boni gratia (ut plurimum solent Germani)
sic uocatus.

Tipold, Theobaldus, Sed Dityvalt
(per ita Græcum) Dit (ut supra) domi-
num, possessionem significat Dietvvalt præ-
fectus Domini, Vel Deudvvalt, dūdvvalt
Dei potestas, ut supra in Dietrich.

Grymoaldus, Rex Longob. Grimvvalt
iræ potestas, Videtur fuisse antiquis, no-
mē iudiciariæ potestatis, quæ exerceat irā in
facinorosos, sicut nunc est Iudex, qui tradit
tortori puniendum, Nam q̄ hodie Richten,
Richter dicitur, nouū esse apparet, cū Rich-
ten proprie in bonum, non in pœnam sonet,
uelut

uelut impedita & perplexa expedire & explicare, Estq; operatio propria intellectus, Inde recht, richtig, sicut lineam rectam, uiam rectam, contra curuam, perplexam dicimus. Richten igitur rectificare est. Inde Berichten dicimus, hominem docere, informare, instruere, ex errore ducere. Lieber berichte mich des &c. Est igitur Grymvalt iræ potestas, Et Itali vv. in o. mutant sono uerborum capti.

Adoaldus Rex Longob. ab Otto seu Hatto, Hettvalt, patris potestas, uice patris, Tutor, Patronus. Et hodie causidicis, in usu reliquum est, An vvalt patronus, quod an corrupte. n. pro tt scriptum & lectum sit, ut Anvvalt pro Hattvalt nunc dicant, non satis scio.

Rodoaldus Rex Longob. Hoc uel a Rat (sicut supra Rodolphus) Ratvalt consilij potestas, consulendi potestas, Consul, Vel a Retten, id est, saluare, liberare, Rottvalt, redemptor, liberator, ereptor, Sicut alius Rex Longob. Rotharis dicitur, qui absq; dubio est Retter, id est, liberator, saluator est.

Garribal

Garibaldus Gervvalt, Garvvalt, hodie,
Volmacht.

OMNIA NOMINA IN VVIN
sunt Germanica.

Volckvvin, Volggevvvin, Victor popu-
lorum, Nicolaus, Nicodemus.

Baldvvin, Balduvvvinus, Cito uincens
Esaia. 8. Cito praedare.

Albuinus, Alguinus, Alcuvvvinus, Al-
boinus, Allevvvin, Allgevvvin, omnia uin-
cens, Rex Longobd.

Andoinus si Italico more n. pro l. scrip-
tum est, idem quod Alboinus est, illi enim
scribunt Bononia, cum dicunt Bolonga Ali-
oqui erit Handvvin, id est, uictrix manus
& inuicta bello dextera.

Gosvvvin uidetur esse Husvvvin, Victor
domorum, uitiata litera H per G, ut frequen-
tissime fit. Sed melius, Iosquin, quod no-
men insignis musicus in Belgico celebre fecit,
Est autem Iosquin diminutium a Iost seu ius-
to, Sic enim illi loquuntur blandiendo pu-
eris, Iustkin, id est, iustulus, Iustinulus. Nam
quod Iobst quidam dicunt, est crassities su-
C perioris

perioris Germaniæ, qui etiam Sanct Ios uocant idolum & figmentum illud Anglicanum.

OMNIA NOMINA IN OLD
sunt germanica.

Arnoldus, Germanice, Ernhold, Honestus, Amans honestatis & uirtutis. Sic hodie Cæsaris Caduceator uocatur Herold, id est, Ernhold, qui uirtutem & honestatem quærat & seruet.

Leupold, Hoc proprie debet dici, Liebhold, nomine composito sicut Rathulff &c. Quasi dicas, Lieb vnd hold, amabilis & dilectus, Erasmus, Amandus, Lieb enim est Amatus uel Amabilis. Huld est gratia quo diligo, Inde dicitur Holderbule, id est, chara, sponsa uel amica, Er ist mir nicht hold id est, non diligit me.

Diepolt, Hunc alij faciunt Theobaldum alij Hypolytum, Sed Theobaldus, nihil ualet, in ulla lingua, Estq; certo figmentum, Si Hypolytus est, potest H in D mutatum esse, Et tum non est Germanicum, sed Græcum, qualia ualde multa sunt in Germania.
Ego

Ego puto idem esse quod Liebhold , Et Labdakismo aliquo uitiatum nomen , quia omnes qui laborant Labdakismo, pronunciant in syllabæ initio d & pene , n, quoq; cum tamen l in fine syllabæ recte pronunciant , sicut accidit & in litera r , ut syllabam ab r incipere non possint & tamen bene possunt, finale r dicere.

OMNIA NOMINA IN ~~MAN~~ MAN-
Mund, sunt Germanica.

Herrman, de quo supra, quem Itali Ariminum corrupte dicunt, scilicet dux exercitus, uel bellator .

Hartman uir fortis, Andreas, Hart enim durum, fortem, inuictum significat passiuè qui non cedit, sed perdurat.

Est autem Man componibile nomen tam frequens in Germanica lingua, q̄ est ullum in Græco & Latino, sic dicunt, Hausman, Eheman, dorffman, schvverdman. Et fere quoties uerbale nomen deest, componitur man cum uerbo. Vt

Siegman (quem Sigismundus dicunt longe corruptissime) quasi dicas Victor, seu uir uincens, Victorinus, sieg enim uictoria est, Siegen uincere significat. C ij Bohez

Bohemundum, VVogeman, id est, Audax, Audentius, qui rem fortiter audet aggredi. Nam uitium scriptorum in Bohe certum est, cum Vuoge audierint.

Raymundus eisdem uitijs dicitur pro Rygeman seu Rugeman, id est, Quietus, tranquillus, uir quietis, Ebraice Naoh, sicut Numa Pompei, Salomo, sine bellis &c.

OMNIA NOMINA IN VVERD
sunt Germanica.

Albrecht certum est, Adelvverd compositione appositiva, quasi Eddel vnd vverd, preciosum & charum, sicut Gemmas uocamus Eddelstein, id est, preciosos lapides, Vuerd, est charum & preciosum. Et uidetur ista geminata eiusdem significationis compositio, Emphasim habere. Albrecht, Alpreht, Vitia sunt.

Hildebertus, Heltvverd, id est, Heros, charus & preciosus seu rarus, uel hold vnd vverd, Holdvverdus, Holdselig hodie.

Digobertus, Tügevverd, Tügen est in presio esse, ualere aliquid, utilem esse, inde Tugent, Virtus, ualor, factum honestum

stum, Sic dicitur, Er thet mir alle tugent vnd ehre,, id est exhibuit mihi omnem uirtutem & officium.

Fulbertus hic est, Vuolvverd, Volvver dus, eadem Emphatica compositione, digne dignus, chare charus.

Aripertus, Rex Longb. id est, Ehre= vverd, honoratus & charus, Honore di= gnus, Honorius.

Liebenvverd, id est, Lieb vnd vverd, sicut liebhold, Rathulff, Hatthulff compo= sitione Germanica.

VVerd, id est, charum, Inde ciuitatum nomina Dunavverd, & vverd.

Et in foeminino Vuolvverd, Vualprecht Vualpurg uitiosissime, Eucharua, gratiosa, uenus, uenusta.

Gunibertus nomen deprauatum, sed op timi ominis, Est enim Künevverd, id est, au= dax seu fortis & simul charus, qui foris sit for tis, domi charus, Et qui bello & pace flore= at, Et componitur kün circumflexe & v, bel gico vnd vverd, fortis & charus.

Humbertus, id est, Vnvverd, non charus Extat familia nobilis hoc nomine, Et uide=

C ij

tur hu

tur humilitatis uirtute hoc nomen esse quæ-
sitū, quasi diceret, Noli curare sublima, præ-
stat humili loco contemptum esse quæ tragica
gloria charum fieri uelle. Et forte idem est
Künibertus mutatis inuicem K. G. H Bel-
gico more.

Sigisbertus, hoc est Siegvverd, id est,
uictor esto & charus simul, Nam uictoria
insolentes facit, Sed clementia uictoris facit
figvverdum.

Symprecht, Symphorianus, ah quæ pro-
lixis & liberis deprauationibus, cum idem
sit quod Siegebart m, pro g. posito.

Lampertus, id est, Lange vnd vverd,
quod est, diu charus, quia beneficia cito obli-
uioni traduntur, Et rarus, uel nullus potius
inuenitur Langevverdus seu diu gratus.

Robertus, Ruprecht utrunquæ uitiose, sed
Ratvverd, dici debet, ut qui Rat vnd vverd
sit, qui consilio ualeat & charus sit, Sicut
Tugevverd facto ualet & charus est, Quia
raro chari manent boni consiliarij, id est ue-
re Ratvverdi.

OMNIA NOMINA IN RAT
sunt Germanica.

Rat

Rat, per .t. est æquiuocū, primo singula-
ris tantum numerus significat consilium, non
enim pluraliter dicitur die Räte consilia. In-
de Rathus, Ratherrn, Curia, Senatores, Se-
naculum. Secundo significat ipsos consili-
arios, Inde pluraliter, Die Räte, a Italico seu
e diphthongato. Tertio, successum, fortu-
nam, addita syllaba g, Hinc geraten, vnge-
raten, vvolgeraten, Sed claret hoc esse de-
riuatium a Rat. Est & nomen Rad per d.
plurale Räder, id est, rota rotæ, sed hoc ni-
hil ad propositum, Sic igitur dicitur.

Gebhard, Rectius Gebrat e puro qui
potens est dare consilium, dator consilij.

Volrat, VVolrat, bene consulens, bo-
na consilia habens, Eubulus. Qui autem
uolet, potest dicere, VVolrat, id est, Vuol-
gerat, fortunatus, fcelix, prosper, Sed non
placet.

Conrat, Künrat, accentu acuto in pri-
ore syllaba & v Belgico, Valens consilio,
sciens consilium, prudens, prudentius.
Hic per syncopen dicitur, Kurt, Kuntz
Küntzlin,

Kuntz, Kuntzlin, Kuntzel, In quibus indicat litera V, esse dicendum Kunrat, per v. non per o. Kunnen est scire seu scientia ualere.

Burckardus, Burgrat, consul arcis, ciuitatis, Ciuitates enim Burg dictæ sunt, Et ciues, Burgenses, Et ad huc hodie Burger.

Eberhard, rectius OberRat supremus consul proconsul.

Ricardus, Ricardis, Reichrat, Ricrat uel a diuitijs quasi diues consul, uel uerius, Rekrat, consul inter Gygantes, nobiles, Heroes. Recke enim significat proceros, magnos, heroicos, fortes uiros, gygantes, Hunc hodie uidentur appellare Kriegsrat.

Oldradus, hoc per se patet, esse Altrat, seu Saxonice Oltrat, Senior Senator uel Senatus, Et dicitur forte, contra iuueniles Senatores, qui imperitia & stultitia sua euerunt respublicas. Alioqui hodie dicuntur Altrat, Nevvrat, qui per annuas uices succedunt in magistratu.

Eckhardus, Eckart, Sed mea imaginatione Hegerat, ab Hegen, ut supra, Seruans, custodiens prudenter & consulte, Et ille odo

le Odoacer ab Italis dictus, Hettheger est,
Quia ott seu od, ut dixim⁹ est, Hatto Hetto,
Sic Hettheger est, pater custodiens, seruans,
tuens, Hinc Eck, V volffs Eck, rectius He-
ge, Hegio, Hulffshege, custodia salutis, Sa-
lus custodiae, Vel si a fortuna Rat dici uo-
les, erit Hege Rat, seruans parta, quia Rat
& vnrat germanice dicitur, quando res be-
ne & male curantur, quasi per hoc bene uel
male reifamiliari consulatur, Sed prior Ety-
mologia melior est.

Marquardus, crasse nimis, pro Marg-
rat seu Markrat, Consul prouintiae, Marck
significat limites, ergo certae regioni limitia-
bus suis deputatae, hic Margratus praest,

NOMINA IN HART SVNT GERMANICA.

Vt Hart significat Robur, fest, starck,
1 Volckhart robur, columnen, sustentator
populi, Demosthenes.

2 Leenhart robur Leoninum, uiriliter
agens & impauide, Sic dictus est Leo Dux
Hinricus Brunsvvicens. &c.

3 Bernhart, robur Vrsi

D

4 Ehrhart

4 Ehrhart, robur honoris seu honestum
robur, qui uiriliter honesta tuetur.

5 Degenhart, robur uirtutis, Scilicet qui
constans & firmus est in uirtute, nec flectitur
nec corrumpitur. Degen enim est a Dügen,
ualere, ualidum esse, ut Saxonice dicitur, Er
thet my alle ehre vnd Dügent, id est, Omni
genere uirtutis & officiorum me affectit. In
de .n. Dügent y græco (tugent alias) uirtu
tes, Et est illud δίκον, quod Cicero officia
um uocat Latine :

Reinhart forte Rugenhart, pacis robur,
Vel Regenhart.

Gotthart, robur Dei, Gabriel, Nisi hoc
uelis ab Art ducere, quod est, ingenium seu
natura. Vt Gotthart sit Gutart, bono inge
nio, Guter natur, from, Agathais, Agatha.
Sicut & Reinart possit dici, puro & pudico
ingenio, Catharus, Catherin.

Hort substantiue dicitur ab hart adiecti
uo, firmitas, Sic Deum appellamus, vnser
Hort, ubi Ebraeus Petram eum uocant. In
de Hortig, bonæ ualetudinis & firmæ, sanus,
uegetus, Reliqua

RELIQVA QVAEDAM.

Tottila supra dictum est esse Dötzel siue Detzel, a uoce Död, per diphthongou, œ. Sic enim Franci dicunt, Mein döed, Död autem uel Deud, est nomen Dei, Vt supra. Ergo Tottila est Dödle Dötzel, quasi paruus Deus, uel deunculus Gottlin, mutata tt in duplex ss uel z seu Ebraicū, Thau, debent enim esse Gottlin, seu minores Dñ sub Deo uero. Historici hunc uocant Taxillo uel Tassillo, satis crasso gutture.

Idem factum est nomini Attila, quod Hettila seu Höttele potius dici debet, & per Thau fit Hötzle Hötzel, Est enim diminutuum ab Hatto uel Hetto & Hötta, qui amissa aspiratione Otto, Et hinc öttle dicuntur, satis in usu adhuc hodie, Vnde & vrbs regia in Hungaria, Buda seu Ouen, germanice dicitur Herzelsburg, Arx Attile seu Hettile, quia Hettila rex Hunorum ibi regnauit, Est autem Hattela, paterculus, paruus pater, germanice, Veterlin.

D ij Carolus

Carolus seu Karolus, haud dubie est illud saxonicum Kerle, per e diphthong: quam illi semper faciunt a Italicum. Est autem Kerle, Vir proceræ staturæ & grandis corporis, qualem fuisse Carolum primum scribunt.

Alphosus Alfonsus, valde prope est, si non ipsum est, Helfuns, adiutorium nostrum, Quia Itali (ut dixi) aspirationes omittunt & a ex e faciunt.

Arionistus (sic Cæsar) alij peius Arionistus per u, est Ehrnuest, & per syncopen, Ernst, Ehrnuest autem hodie est titulus Nobilitatis, præsertim equitum auratorum, quæ sint honestatis tenaces, & esse debeant, Id enim sonat ea uox.

Marobodus, Sic latini, Sed Germani Mehrer Vod, per syncopen Mehrvod, circumflexo accentu, licet crassilingues Germaniæ superioris deprauant, in Vogt, Est autem Mehrer Maior, vnde adhuc, S. Iacobum Maiorem appellant S. Iacob den mehrern. Et Morauiam nos Mehrern dicimus hodie, fortitam scilicet hoc nomen ab ipso Marobodo, id est, Mehrervod, Vod uero uenit

uenit a Vöden quod est fouere, alere, enu-
trire sicut parentes alunt liberos, & anima-
lia suos foetus, Igitur Marobodus est, Der
Mehrervod, id est, Alumnus maior, supe-
rior, eminentior, qui reliquis Vodis inferio-
ribus præest. Sic enim principes debent
Vodi, Hetti, Dödi, Hettlin, Dötzlin, Alum-
ni, Patres, Pastores, Dñi populorum esse.
Hinc & alia regio dicitur Vodland, nunc
corrupte Voitland seu Vogtland, Quia
ea fuerit forte prouintia, per unum Vodum
administranda.

Extat & nomen proprium, Bodo.
quod est ipsum Vod, Fotor, Pastor, Alum-
nus, Bote non recte dicitur, quia hoc signi-
ficat nuntium.

Marschalcus, nullum nomen fedius est
corruptum per Italos uel scriptorculos. Est
enim etiam id quod Mehrer seu maior, &
Stalherr, qui est Magister equitū ab equita-
tibus gubernandis, Et dicendum ac scri-
bendū fuit, Mehrstalherr, id est, Maior, su-
perior, summus Magister equitum, qui est
hodie titulus Ducis electoris Saxonix, Ac
si non fuisset uox ea corrupta, nō esset opus

D iij

nunc

nunc addere Archi, Ertzmarschalck, Sed
Mehrstalherr, dedisset id, quod Ertz uel ar-
chi, cum significet summum Magistrum e-
quitum.

Lotharius, Cæsar hunc Lutherium seu
Lutherum uocat, Est Ludher, frequens ad
huc hodie nomen in Germania, præsertim
saxonia, Significat autem herum seu Domi-
natorem hominum, Lûde enim (vt dixi) sax-
onice homines significat, Her, herum seu Do-
minum. Sed Cæsar, vt supra dixi, D in T
solet mutare, forte propter sequentes aspira-
tiones uel alias causas. Quare & hic est v
hollandicum seu y pythagoricum, Deinde
th est d tenue & molle, deniq; Saxones usq;
in hanc diem uocant Lotharium, optimum
illū imperatorē Keiser Lydher seu Lüdher,
Quod si sueuus audiret pronuutiari, faceret
Lidher ex ipso. Nam ipsi ex y græco liben-
ter faciunt i latinum. Cæsar autem uolens
per aspiratam reddere proprie Ludherum,
occasio fuit, ut postea Lothariū facerent cra-
ssilingues. Et hodie faciunt Lutter, Lotter,
familia

& similia. Hinc Lotharingia Ludheringen,
id est, Ludheri mansio, a nepote Caroli mag-
ni, ab historicis Lothario dicto. Nunc di-
cunt Lottringen crassissime.

Amalasuitta, Himelsvutte. Sapien-
tia caelestis, a V Vitte seu vvitze & caelo, qua
si diuinitus erudita, Vrania, Diana, Theodi-
daeta, Vel si ab albedine caeli ducas, erit Se-
rena; Nam V Vitte est etiam Albedo, can-
dor.

Rosemunda, Rosemund, Osroseum,
hoc non habet dubium. Theudelina, Dū-
delina, a Deud, Dūd, Död, scilicet paruula
Dea, sicut Tottila seu Dödle, paruus Deus,
vt supra in Dietrich dictum est. Igitur di-
minutiuum Theudelina, Dudelin seu Dydes-
lina, Detzelina, Ditzeline est Eusebiola, pi-
uscula, diuula, diuinula.

Fastrada Vxor Caroli magni, Est Besta-
rat, optimum consilium, Aristobula graece.

Francus, Franciscus, Liber liberius,
Eleutheros, per syncopen seu synalephen, a
fry & Anck, quasi Fryanck, fry Saxonice,
frei diphthongo sueuica, est Liber adiectiue,
Anck

Ancke est adolescens, iuuenis, nomen hodie
gentile multis familijs, Et Enckel Enckle
diminutiue dicitur adhuc iuuenis arator, seu
aratrum gubernans, ut appareat francos fuisse,
pubem seu iuuentutem, quæ se forte ser-
uili bello per seditionem in libertatem asse-
ruerit, Die freien knaben, freien gesellen, die
freien bayvren.

Franciscus, græca imitatione diminuti-
uum est, frenckel, frencklin, frenckle, frentzle,
germanice, das freibublin, freikneblin, Et
Galli ad adhuc Vrancum arbitrium, freien-
vvillen, Liberum arbitrium dicunt.

FINIS.

Impressum VVittembergæ per Nicolaum
Schirlentz 1537

Ms 64.

X2214115

8

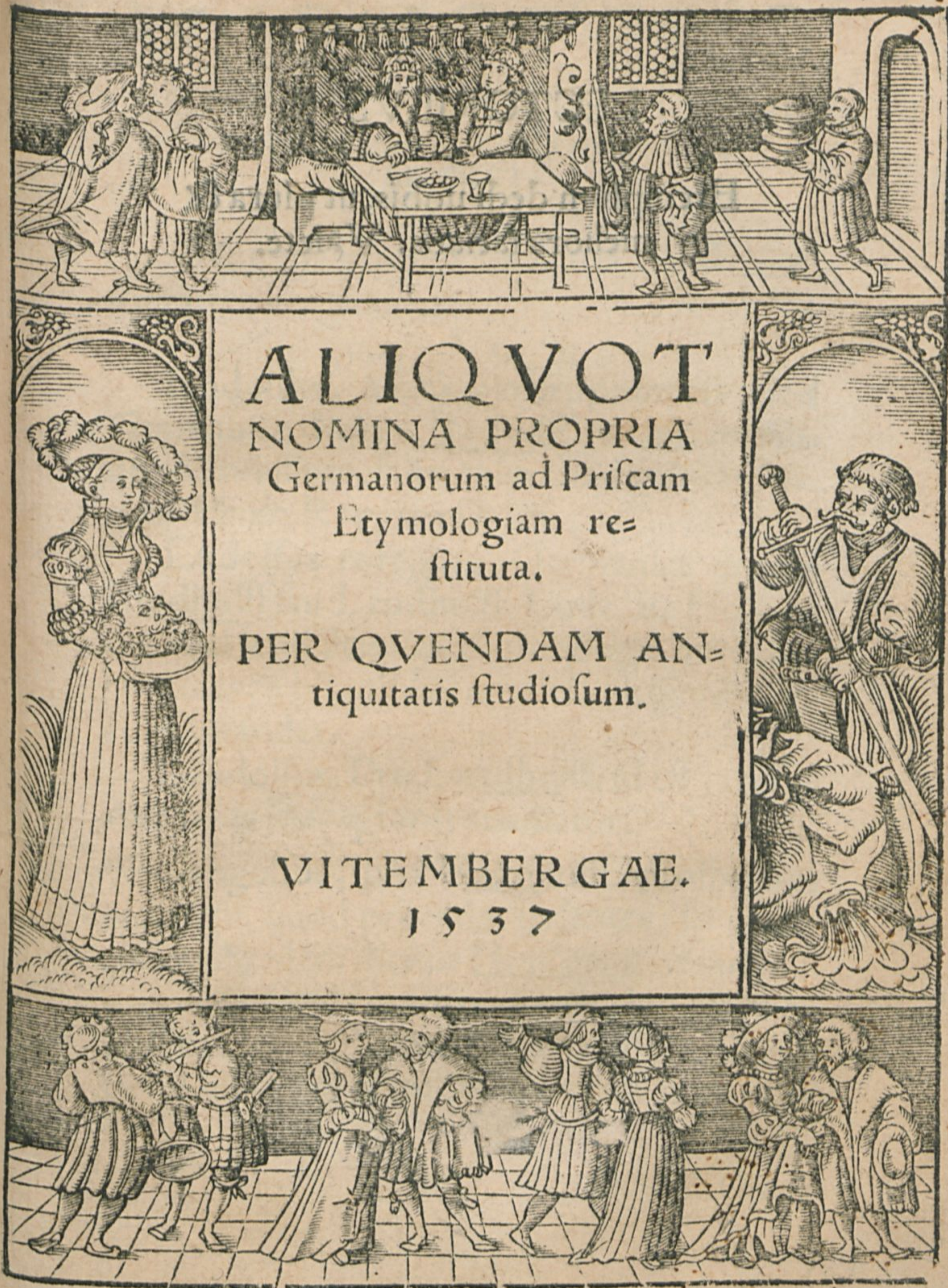
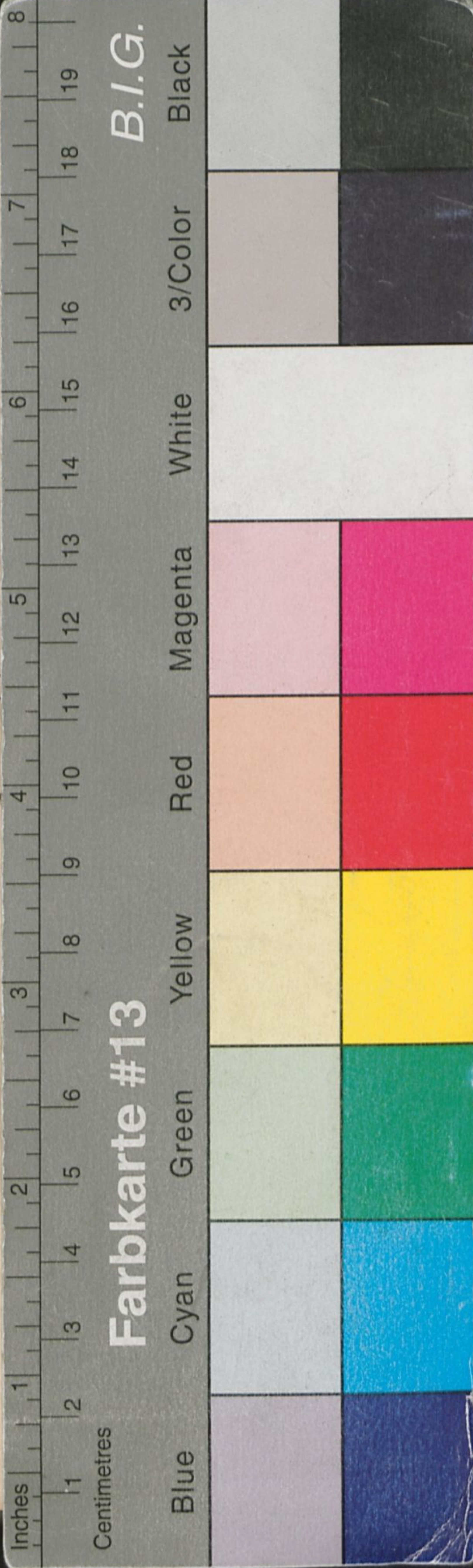
m.c.

us dicit equitatem vidit mille eius

no. si. c. v. v. d. e. a.

abitabit in tabernaculo

o. requiescat in monte sancto tuo. **P**ro. me. que.

ALIQVOT
NOMINA PROPRIA
Germanorum ad Priscam
Etymologiam re=
stituta.

PER QVENDAM AN=
tiquitatis studiosum.

VITEMBERGAE.
1537

